

Wat is goed doen? Wat de ene mens goed vindt, kan de ander wel slecht vinden. En wat aanvankelijk goed leek, kan later wel eens slecht uitpakken. Maar tevens ook andersom. Naar menselijke maatstaven valt het niet mee om hier een goed antwoord op te krijgen. Ook Paulus verzuchtte: “Als ik het goede wil doen, het kwade dicht bij mij ligt (doe ik het kwade)”. Van God wordt gezegd dat alles uit God is en dat Hij c.q. Zijn Liefde ‘algoed’ is. Echter, daar kan menig menselijk -ik- zich niet echt gemakkelijk in vinden! Hoe zou je Gods Liefde, dit ‘algoede’ kunnen zien? Gods Liefde is namelijk zo groot dat Hij niet laat varen de werken Zijner handen. Dus door Zijn Liefde zijn wij – gelukkig! – ‘gedoemd’ om ooit tot vervolmaking te komen. Liefde is namelijk geen liefelijkheid, want dat is de ander geven wat hij wil. Liefde is de ander geven wat hij nodig heeft! Dit is een totaal ander uitgangspunt, en ergo, dit is het uitgangspunt van God. God weet wat de mens nodig heeft. Wij zijn door God geschapen naar zijn evenbeeld (naar onze goddelijke microkosmos, onze ‘behuizing’ van al onze lichamen), en daarom kent God ons en weet Hij precies wat goed voor ons is. Goed voor de mens is een zekere vrijheid (in gebondenheid) om ervaringen op te kunnen doen (*Zie meer op mijn site: de lezing over de schepping*). Dit ‘algoed’ doen van God schenkt de mens dus ook menige loutering, waarbij God wel iedere mens Kracht naar Kruis heeft gegeven zodat de loutering – enigszins – te dragen is. Dit is dus geen liefelijkheid, maar echt liefde. Voldoende weerstand, ofwel voldoende loutering, is voor onze ziel nodig om te kunnen groeien en ooit, als in een alchemische bruiloft, met de geest te kunnen samengaan. Zo worden wij voorbereid (gedoemd) om ooit medeschepper naast God te worden om aan Zijn plan verder te kunnen werken. Dit ‘goed’ doen van God wordt door het menselijke ik (dus niet door onze ziel!) afwisselend als goed of slecht gezien ofwel zo ervaren.

Om nu voor een situatie in te schatten hoe onze liefde aangewend moet worden, moeten wij niet meer denken in goed of slecht/kwaad. Wij dienen vooral inzicht te krijgen in wat de situatie, naar je eigen waarheid weliswaar, vereist. Dus niet goed, en ook niet kwaad willen doen. Inzicht krijgen is interesse tonen in de ander, indenken in wat nodig is, en niet wat de ander wil. Natuurlijk kan het wel eens hetzelfde resultaat zijn, dat iemand die uit diep inzicht (naar eigen waarheid) iets geeft dat nodig is, precies hetzelfde is dat een ander uit goedheid geeft omdat de persoon in kwestie het zo exact graag wilde. Maar het grote verschil is dit: als iemand uit goedheid iets geeft, dan ‘dwingt’ dit een ander om iets uit slechtheid te doen*. Terwijl de mens die alleen uit waarheid iets doet, hierdoor geen slechtheidsactie oproept. *Waarom? Omdat op onze aarde een altijd gelijke tegenstelling heerst: mannelijk/vrouwelijk; onder/boven; links/rechts; warm/koud; plus/min enz. En ook goed en kwaad in evenwicht!* Als je dit weet dan wil je geen goed (of kwaad) meer doen! Dan wil je alleen nog maar uit waarheid handelen. Wel beseffende dat de waarheid van vandaag door een hogere waarheid van morgen ingeruild moet kunnen worden. Wij dienen al onze 84 waarheidsfacetten van het juweel der Waarheid dagelijks te slijpen. En dit is mogelijk door confrontaties, oefeningen en lessen door het leven gegeven; ja, inderdaad wordt dit door louteringen geleerd! =Dus Liefde! De liefde is een tweesnijdend zwaard. Je kan pas werkelijke liefde schenken, ofwel, de ander geven wat hij/zij nodig heeft, als je het zwaard ook in je eigen ziel ‘gestoken’ hebt: dit is in het trachten staan om je eigen ‘onreinheid’ (het tegen de wil van God ingaande) in te zien en graag je gehele stelsel zou willen helen (heiligen). Is incarnaties lang oefenen! (*Zie meer op mijn site mijn lezing over het verschil tussen astrologie en astrofisie, waarin tevens staat wat iedere cultuurtijd verlangt hoe de liefde geschonken moet worden*). Mani leerde ons dat het kwade niets anders is dan het goede, maar op de verkeerde plaats en/of tijd. En andersom. Krijg je bijvoorbeeld je verjaardagscadeau van je geliefde een week te laat, dan is dit toch niet fijn. Plaats klopt, maar tijd niet, zodat het goede toch een kwade reuk krijgt. (*Dit is vaak de reden dat schenkingen na een ramp, juist om goed te willen doen, niet zo goed uitpakken). Ook Christus leerde de mens niet te leven naar goed en kwaad, maar leerde ons de wet van oorzaak en gevolg. Hij zei: “Wie wind zaait, zal storm oogsten”. Dit is de eerlijke wet van

karma. De Waarheid is Liefde en is Christus, die ons ondersteunt als wij in zijn navolging willen en proberen te leven. Door de Waarheid en dit zwaard van de liefde kunnen wij werkelijk karmavrij handelen, de liefde juist schenken. En tevens ongeacht het resultaat! Want dit is afhankelijk en wordt beïnvloed door het karma van de ander of zelfs dat van de wereld. Dus alleen maar handelen omdat de waarheid aangaf het zo te doen, en niet om goed of slecht te willen doen. Dit is ook het bedoelde handelen volgens de uitspraak van Christus: "Hebt God lief boven alles en uw naaste gelijk uzelf". "**Werk uzelfs zaligheid in vrezen en beven!**" (Gods kracht en macht, c.q. de Waarheid = Christus te ervaren vereist nu eenmaal een gelouterde, verlichte ziel). O.a. nederigheid, geduld, volharding, incarnaties lang bewust oefenen, is nodig om een levenskunstenaar te worden die nu *zelf* de waarheid geworden is.
Paul Wink

Zie tevens hieronder stukjes van M. Aïvanhov, R. Steiner, J. van Rijckenborgh e.a.
(Alsmede op de site het artikel: 'Diverse korte stukjes' enz. waar nog meer artikelen staan)

"Hoeveel gelovigen vragen zich af waarom de Hemel niet tussenbeide komt om orde op zaken te stellen in de wereld! Wel, de vraag stellen wijst al op een gebrek aan psychologisch inzicht. Want zonder de toestemming en de goede wil van de mensen zelf zouden de tussenkomsten van de Hemel tot niets dienen. De mensen zouden het niet begrijpen, ze zouden het niet waarderen en vlug de nieuwe orde die de Hemel heeft gevestigd, afbreken. Het verlangen naar verandering moet van de mensen zelf komen. Indien ze door het leed dat ze hebben meegemaakt, door de lessen die ze hebben gekregen, werkelijk de situatie willen rechtzetten en de ellende uit de wereld willen helpen, zal de Hemel andere krachten, andere stromen, andere energieën in beweging brengen en zullen er echte veranderingen plaatsvinden. Maar de impuls moet van de mensen zelf komen, zij moeten samen beslissen aan het werk te gaan, om de tussenkomst van de kosmische krachten te verkrijgen. Indien ze niet de nodige voorwaarden scheppen, zal er niets gebeuren. De sublieme Intelligenties zullen zich nooit mengen in de zaken van mensen als ze daar zelf niet om vragen." **Mikhaël Aïvanhov**

Rudolf Steiner over een der zaligsprekingen uit de Bergrede – Mattheus 5, vers 4:
'Zalig zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.' (*Duits: Selig sind, die da Leid auf sich nehmen, denn sie werden durch sich selbst den Trost finden.*) Het lijden plaatst ons in de wereld voor een van de grootste raadsels. Reeds de oude Grieken, dit vrije, blijmoedige volk, dat zo zeer aan het bestaan hing, voor wie zinnelijk genieten levenslucht was, laten de wijze Silenus op de vraag, wat het beste voor de mensen zou zijn, het volgende antwoord geven: 'Jullie miserabel geslacht...het allerbeste is voor u geheel onbereikbaar: niet geboren te zijn, niet te zijn, niets te zijn. Het op een na beste echter is voor u – spoedig te sterven.'
Aesop zegt echter dat men uit het lijden lering kan trekken. En Job komt door al zijn leed, dat hem werd opgelegd tot de conclusie: Het lijden zuivert, het brengt de mensen hoger. –
Waarom komen wij na het bijwonen van een tragedie toch voldaan uit het theater? De held overwint tegenover het lijden. Tussen het hoger stijgen van de mensen en het dragen van de smart bestaat een samenhang. De mens moet zich een orgaan scheppen opdat hij het leed kan dragen. De mens wordt hoger ontwikkeld door het leed! Zoals het oog door het licht, en het oor door het geluid werden gevormd, zo scheppen leed en pijn geestelijke organen.
R. Steiner – GA 97– Das christliche Mysterium – Stuttgart, 19-1-1907 (bladzijde 95-96)

De heer J. van Rijckenborgh, stichter van het Lectorium Rosicrucianum, schrijft in Rosa Mystica 121 dat de voerman van de weg is loutering, een vuurge brand die heel het wezen aangrijpt. En als dan het ik minder wil worden, ofwel wil zwijgen, en staat in de offering, dan realiseert de mens zijn echte opgang. En zal hij later die smartelijke weg dankend prijzen!

Er komt echter op de weg van de meeste vergevorderde geestesleerlingen een punt waarop de leerling – juist *omdat* hij vorderingen heeft gemaakt – bijna uitsluitend nog bezig is met zijn persoonlijke ontwikkelingsweg. Dan krijgt het geestesleerlingschap een eigen dynamiek zodat de leerling het gevaar loopt met zijn puur overdreven werkzaamheid in de spirituele praktijk het grote geheel uit het oog te verliezen. De scholingsweg dreigt een persoonlijke wedstrijd te worden en het doel tot een persoonlijke wens, die absoluut bevredigd wil worden. De leerling ondervindt elk nog zo klein uiterlijk of vreemd fenomeen of karaktertrek, of soms zelfs de aanwezigheid van zijn naaste, opeens als een storing*.

Op dit punt aangekomen bundelen vaak de tegenmachten Ahriman en Lucifer hun krachten om te proberen de leerling alsnog af te houden van zijn verdere geestelijke opgang. Van nature vermijden en verafschuwen deze polaire krachten elkaar. Want Lucifer zal zich niet willen verwaardigen om van zijn hemelse troon af te dalen in het rijk van Ahriman, en idem andersom. Hun ontmoeting, als concessie naar elkaar, vindt plaats in een soort *tussenzone*, namelijk in de elementaire wereld, de wereld van sylfen en gnomen. Deze wezens worden aldus voor hun doel misbruikt, en zo kunnen ze elkaar ook op een zekere afstand gedogen. De tegenmachten redeneren onder andere: “Probeer de geestelijke leraar, de ingewijde meester, te laten struikelen, want dan struikelen ook zijn nog niet voldoende ‘gerijpte’ leerlingen”. Deze leerlingen zitten nog gedeeltelijk in het ‘geloven’, en te weinig in het ‘weten’, waardoor er een zeker blind vertrouwen is naar de leraar waarop zij sterk steunen. Deze, zeg maar passiviteit van het ik, is eigenlijk de laatste rest die hen nog onvrij maakt. Het vereist veel kracht om moedig en moeizaam, als een Faust, onze weg te zoeken op onze eigen, nog wankelende benen, en een eigen autoriteit te zijn, spiritueel zelfstandig te worden. Niet meer leunend op een autoriteit buiten jezelf, maar in jezelf; en als een echte Kaïniet (dit is de ware rozenkruiser volgens J. van Rijckenborgh) durven te leven en ook fouten te maken. Want in de onmacht van het eigen-willen wordt de poort geopend voor de ‘van buitenaf’ binnendringende kracht van het *hogere willen*. De enige magie is *doen!*

Volgens Judith von Halle staan, naast iedere leerling, juist de grootmeesters dus blootgesteld aan de aanvallen van de tegenmachten. De ziekte en de vroegtijdige dood van Rudolf Steiner (die er vanuit was gegaan dat hij langer zou leven) lag volgens hem vooral aan psychisch-geestelijke aanvallen, die door het ‘*slapen*’ van de leden van de Antroposofische Ver. waren veroorzaakt. De ‘witte’ leraar mag zijn leerlingen tot aan het geestgebied wijzen, leiden en sturen. Voorbij dit punt kan hij niet meer direct ingrijpen omdat zij dan *vrij* moeten zijn. Maar hij verbindt zich dan wel, *als offer* met het karma van zijn leerlingen en is hieraan deels overgeleverd in aardse uiterlijke zin. Dus naast de eigen verzoeken, en falen, draagt de grootmeester ook die van zijn leerlingen! *Daarom nam Christus alle mensenzonden op zich!*

Judith von Halle (en aanvullingen Paul Wink)

* Note Paul Wink. Als een mens inzicht verwerft in zijn opdracht om ooit als geest-zielen-mens, dus als god-mens, medeschepper te worden naast God, dan besluit hij/zij om het pad van bevrijding te gaan. Het leven op aarde wordt – als metafoor – beschouwd als een tocht door de woestijn. Aan de horizon, aan het einde van de regenboog, blinkt ‘de pot met goud’ zodat daar heengegaan moet worden. Je weet: Daar bevindt zich het Ware Licht, Gods Rijk. De leerling, vervuld van moed, inzicht en kracht, begint in de woestijn zandheuvel na zandheuvel te nemen, maar.....ten lange leste struikelt hij smartelijk over een zandkorrel! (Het nemen van de zandheuveldjes valt sterk in de wereld op, maar het struikelen over de zandkorrel gebeurt in eenzaamheid, want bijna niemand valt dit op en kan je steunen! Het bevrijdende pad wordt steeds subtieler, wordt uiteindelijk messcherp!)
P.S. In het boek “Brieven uit de hel” van C.S. Lewis, is (geromantiseerd) te lezen hoe een luciferische macht (genaamd Schroefstrik) probeert de hoofdpersoon van het rechte pad af te laten wijken, hetgeen uiteindelijk niet lukt. Interessant welke trucs deze macht gebruikt.

Uit epidemieën van Rudolf Steiner, korte samenvatting en aanvullingen Paul Wink

Als Rudolf Steiner spreekt over bacteriën, dan bedoelt hij feitelijk ook virussen (hiernaar was toen nog weinig onderzoek gedaan), want het gaat namelijk om alle zo klein mogelijke ziektebrengers in zijn betoog. Ook Steiner verklaart dat als een mens niets anders beleeft dan angst om ziek te worden, en hij met die gedachten gaat slapen, de angst dan allerlei nare beelden in de ziel projecteert waardoor de mens zich alzo vatbaarder maakt voor besmetting en ziekte. Daarentegen, als de mens opgaat in liefdevolle arbeid, bijvoorbeeld in verpleging van zieken, mensendienst op niveau, dan vermindert men aanzienlijk het besmettingsgevaar. Het is niet zo dat deze kleinste levensvormen (bacteriën en virussen dus) de ziekte sec veroorzaken/bewerkstelligen, maar als er iets in ons 'ziek' is, juist dan voelen die kleinste wezens zich hierbij aangenaam. De mens(heid) wordt vanwege een innerlijke oorzaak, en niet vanwege een uiterlijke oorzaak, ziek (de ziekte, conform dit of dat virus dat hierdan bij past). Een epidemie is dus geen toeval, maar een reactie op humanitaire en/of ecologische (wereld-) verschuivingen. Een virus ontstaat uit de 'verkeerde' (levens)houding c.q. ontwikkeling van de mensheid en wordt uitgedragen en daarna door het dierenrijk overgenomen (*Note Paul: zie voor meer uitleg hierover mijn artikel op de site over dieren*), om aldus - als karma - weer naar de mens terug over te gaan om deze hiervan **bewust** te maken. Het 'menselijke instinct' verbindt de mens door karma direct met het virus dat hierdoor krachtig wordt. De parasiet neemt het nu over. De echte genezing bestaat uit een innerlijke verandering, een bewuste nieuwe levenshouding, geïnspireerd door de zo hoogst mogelijke waarheidsimpulsen. Hetgeen in onze tijd de Waterman/Christusimpuls is.

Rudolf Steiner, "Über Gesundheit und Krankheit –" (GA348), **Heinz Grill, Paul Wink**.

Linkje: <https://stw-verlag.de/virus-epidemie-bewusstsein/>

De prijs voor een blijvende gezondheid is bij iedereen de voortdurende ontwikkeling van het bewustzijn.

"De mensen zouden graag op aarde leven zoals in een vakantieoord... Maar nu wil het geval dat de aarde een school is (en soms zelfs een soort 'verbeteringsgesticht'!) waar zij naartoe worden gestuurd om diepgaande vervolmakingcursussen te volgen. De aarde is dus niet altijd een aangename plaats en het is niet de grootste eer zich daar te bevinden. Maar de aarde is ook een uitgestrekt veld waar God voortdurend arbeiders naartoe zendt om het te bewerken en te bezaaien. Voor het ogenblik is dat veld nog gedeeltelijk onbewerkt en er zijn duizenden jaren nodig om het werkelijk vruchtbaar te maken. En toch worden de omstandigheden geleidelijk beter, meer en meer zielen komen zich incarneren om van de aarde een 'bloementuin, een goddelijke boomgaard' te maken, die bewoond wordt door de kinderen van de liefde en het licht. Daarom ook zul je pas echt de zin van je doortocht op de aarde ontdekken op de dag dat je beslist om deel te nemen aan dit werk."

Omraam Mikhael Aivanhov

Dankbaarheid

We moeten de wens laten vallen om zagezegd door andere mensen op handen gedragen te worden. Integendeel, we moeten hen dankbaar zijn, als ze ons slecht behandelen, omdat we onze krachten van verdraagzaamheid daaraan kunnen oefenen. En dan moeten we pogen desondanks liefde voor de mensen te voelen. We zullen dan wel merken dat dit het juiste is.

R. Steiner – GA 266 b München, 10-1-1912 (bladzijde 300)

JOB

Toen ooit God een gesprek had met de ‘toetsers’ Ahriman wees God naar de vrome Job dat hij zo godsvruchtig was. Ahriman reageerde dat dit voor Job niet zo moeilijk was omdat hij alles had wat zijn hartje maar begeerde. Daarop zei God tot Ahriman: “Toets hem dan maar opdat wij zien kunnen of het echt is”. En zo geschiedde het. Job verloor in korte tijd zijn gezin, zijn bezit en zijn goede gezondheid. Te lange leste krabje Job zich met een potscherf vanwege de jeuk die hij had door een vervelende ziekte. **Maar hij verweet zijn lijden niet de Heer!** Hij morde niet tegen zijn karma! Hij accepteerde het en probeerde er het beste van te maken. Toen God met Ahriman evalueerde moest Ahriman toegeven dat Job werkelijk godsvruchtig was. Hierop herstelde het leven van Job en ontving hij zijn aardse zegeningen weer terug.

Dat is een gouden regel van het leven, dat wij allen als mens altijd een wijzere - dan wij zelf zijn - in ons dragen, een veel wijzere.

Als we ons verdiepen in de wetten van het karma, dan zullen we zien dat aan ons lijden iets soortgelijks ten grondslag ligt als in het gewone leven tussen geboorte en dood, dat met het volgende voorbeeld te verduidelijken is, het is al vaker door mij genoemd: Nemen wij aan, iemand heeft tot zijn achttiende jaar op kosten van zijn vader geleefd, hij heeft in lust en plezier geleefd, hij heeft zich niets laten ontgaan. Dan verliest de vader zijn vermogen, hij gaat failliet. De jongen moet een beroep leren, hij moet zich inspannen. Leed en ontbering komen in zijn leven. Wij zullen het begrijpelijk vinden dat deze jonge mens weinig aangenaam beroerd is en er goed de smoor in heeft, dat hij nu al dit gemiet door moet maken. (Duits: *Wir werden es begreiflich finden, daß dieser junge Mensch recht wenig sympathisch berührt ist von den Schmerzen, die er durchzumachen hat.*) Nemen we aan, deze mens zijn vijftigste levensjaar bereikt. Doordat hij in die vroegere tijd iets heeft moeten leren, is hij een volwassen mens geworden. Hij staat nu flink in het leven en kan tegen zichzelf zeggen: zoals ik mijn leed en smart toen beoordeeld heb, was in die tijdsperiode van toen begrijpelijk; nu moet ik echter daar anders over denken, nu moet ik zeggen [...], zou dat leed mij niet hebben getroffen, dan zou ik een niksnut zijn gebleven. De smart was het die mijn onvolkomenheden omgevormd heeft in een volkomenheid. Aan dit verdriet heb ik het te danken dat ik nu een ander mens ben dan ruim dertig jaar geleden. [...] Mijn onvolmaaktheid heeft als het ware mijn smart opgezocht, opdat zij verdreven kon worden, opdat zij in grotere volmaaktheid kon veranderen. Deze beschouwing kan al voortkomen uit een triviale observatie van het leven tussen geboorte en dood. Als wij echter op het leven in ruimere zin ingaan en op die wijze naar het karma kijken, dan zullen we altijd tot de overtuiging komen, dat alle pijnen, die ons treffen, alle lijden, die op onze weg komen, zodanig zijn dat ze gezocht worden door onze onvolkomenheid. En verreweg de meeste pijnen en smarten worden gezocht door onze onvolkomenheden, die wij hebben overgebracht uit vorige incarnaties. En omdat deze gebreken in ons zijn, zoekt een wijzere in ons de weg naar smart en lijden. Want dat is een gouden regel van het leven, dat wij allen als mens altijd een wijzere dan wij zelf zijn in ons dragen, een veel wijzere.

Rudolf Steiner - [GA 130](#) –Wenen, 8 februari 1912 (bladzijde 246-247)

Want zij hebben ons wel voor een korte tijd naar het hun goeddacht bestraft, maar Hij doet dat tot ons nut, opdat wij deel krijgen aan Zijn heiligheid. En elke bestraffing schijnt op het moment zelf wel geen reden tot blijdschap te zijn, maar tot droefheid. Maar later geeft zij hun die erdoor geoefend zijn een vreedzame vrucht van gerechtigheid. -- [Hebreeen 12:10-11](#) (Herziene Statenvertaling)